

Täysistunto

Perjantai 18.10.2019 klo 12.59—13.32

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi postilain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 6/2019 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 4/2019 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

13.01 **Sari Essayah kd:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä on kysymys tämmöisestä varsin teknisestä Euroopan unionin säännöksen toimeenpanemisesta Suomessa. Sen sijaan, jos miettii sitä, että meillä viime aikoina on kyllä Postista puhuttu varsin paljon ja tietenkin liittyen enimmäkseen näihin Postin palkitsemisjärjestelyihin, haluaisin tässä yhteydessä, kun tässä on kysymys pakettien liikkuvuudesta rajan yli, tuoda esille sen, että viime päivinä kansalaisia on hämmentänyt erityisesti se, millä tavalla meillä Suomessa kirjeet ja myöskin paketit ja muut löytävät sitten sinne kansalaisille ja kuinka kauan postien perille toimittamisessa kestää. Tämä on minun mielestäni sellainen seikka, että toivoisin, että vastaava ministeri siitä erityisesti kävisi nyt neuvotteluja Postin kanssa, koska tällä hetkellä tämä on myöskin kansalaisia huolettava seikka. Tärkeitä kirjeitä ja esimerkiksi erilaisia vaikkapa viranomaisasiointiin ja vastaaviin liittyviä ilmoituksia tai erilaisia aikarajoja sisältäviä kirjeitä saattaa hävitä, tai ne saapuvat perille siinä vaiheessa, että henkilö ei pysty sitten enää ilmoittautumaan. Esimerkiksi vaikkapa TE-hallinnosta on lähetetty kirjeitä kansalaisille, joitten tulee tiettyyn päivämäärään mennessä ottaa yhteyttä, ja tämä saattaa aiheuttaa näille kansalaisille etuuksien menetyksiä. Siinä mielessä toivoisin, että erityisesti tähän postien perille saapumiseen ja niihin aikarajoihin kiinnitettäisiin nykyistä suurempaa huomiota. Tämä on asia, mikä tällä hetkellä kansalaisia todella paljon puhututtaa.

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Halutaanko tästä käydä debattia? [Eduskunnasta: Ei! — Naurua]

13.03 **Ben Zyskowicz kok:** Arvoisa rouva puhemies! Postin tiimoilla on käyty keskustelua työntekijöiden palkoista ja johtajien palkoista ja kannustimista. Niistä on helppo puhua, ja sen takia minäkin niistä puhun. Mielestäni on aivan selvää, että nämä ylimmän johdon kannustimet eivät ole olleet kohdallaan. Vika ei ole tietystikään toimitusjohtajan, joka on saanut sen, mitä on sovittu tietystä suorituksesta maksettavan, vaan vika on Postin hallituksen, joka on tehnyt aivan liian löperöt kriteerit näille ylimmän johdon palkkioille. Pos-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2019 vp

tin toimitusjohtaja tienaa palkkioineen semmoisen miljoonan vuodessa, yli 80 000 euroa kuussa — ajatelkaa, 80 000 euroa kuussa. Kun pääministeri tienaa ehkä 15 000 ja Sitran johtaja, jonka palkkaa on paljoksuttu, tienaa ehkä parikymmentä tuhatta mutta Postin toimitusjohtaja tienaa 80 000 euroa kuussa näine kannustimineen, eihän tässä ole mitään järkeä. [Vasemmalta: Ei ole!] Mutta vika ei ole hänen. Vika on Postin hallituksen.

Mutta nyt, kun tämä helppo asia on puhuttu, haluan myös kiinnittää huomiota siihen vaikeampaan asiaan. Mitä tehdä Postille? Tilanne on hyvin ristiriitainen. Jos jatketaan nykyiseen malliin — ei sallita sopeutustoimia, ei olla valmiita laittamaan lisää valtion rahaa näihin perustehtäviin — niin silloinhan me olemme umpikujassa. Posti ei vuosien saatossa, kun varsinainen kirjeiden määrä vähenee rajua vauhtia, tällä linjalla, tällä reitillä, tällä polulla pysy pystyssä, ja näin ollen esillä on ollut paljon keskustelua siitä, pitäisikö jollain tavoin jakaa niin, että tietyt tehtävät, perustehtävät, joissa ehkä veronmaksajien rahoja käytetään, hoidetaan täällä ja sitten nämä muut tehtävät hoidetaan erillisessä yksikössä.

Omistajaohjausministeri Paatero oli paikalla, kun viimeksi katsoin siihen suuntaan. Nyt näen vain hymyilevän edustaja Guzeninan [Maria Guzenina: Vakavilmeisen! — Eduskunnasta: Lindtmania ei huomattu!] — anteeksi, myös edustaja Lindtmanin — mutta olisin omistajaohjausministeri Paaterolta halunnut kysyä, että kun hallitus on ymmärtääkseni asettanut työryhmän pohtimaan tätä peruskysymystä, mitä tehdä Postille, niin missä mennään ja milloin on ratkaisuja odotettavissa. Mitä hallitus aikoo Postille tehdä?

13.05 Arja Juvonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Todellakin puhumme Postista. Tämä hallituksen esitys liittyy rajat ylittäviin pakettipalveluihin, mutta perussuomalaisten mielestä on erittäin tärkeää, että meillä täällä Suomessa, rajojemme sisällä, posti liikkuu sujuvasti ja ihmiset saavat heille lähetetyt kirjeet ja lehdet. On todella ikävää, että posti viipyy. Kirjeissä menee laskuja ja muutakin tärkeää tietoa ihmisille, ja kirjeen viipyminen voi aiheuttaa suuria vaikeuksia, kun se ei mene sinne postilaatikkoon. Ja tätä tapahtuu niin maakunnissa kuin myös kaupungeissa. Esimerkiksi Espoossa joutuu joskus kohtuuttomasti odottamaan sitä postin saapumista. Puuttuu myös postinjakelijoita. Se on se kylmä totuus.

Täällä on puhuttu johdon palkkioista. Olen ihan samaa mieltä, että on kohtuutonta, että meillä on palkkiot, jotka hipovat miljoonia, ja sitten taasen niiden työntekijöiden palkkoja, jotka huolehtivat siitä, että kansalaiset saavat kirjeensä, ollaan polkemassa. Tämä on kerrassaan käsittämätöntä, ja on hyvä asia, että asia on noussut julkisuuteen. Aina silloin tällöinhän näitä nousee esille, ja täällä niistä sitten keskustellaan. Mutta toki vaaditaan myös toimia sen eteen, että tällaisia väärinkäytöksiä ei tapahdu jatkossa. Ja pidetään työntekijöiden puolia. Huolissani olen yt-aallosta, mikä kuitenkin täällä Suomessa on — päivittäin saamme lukea, että ihmiset ovat yt-uhan alla. Työpaikkoja tarvitaan, ja kyllä postinjakelijoita tarvitaan.

Vielä se, että Postin työnkuvaa ei tule laajentaa vanhustenhoitoon. Siitäkin me olemme täällä kuulleet, että posteljooni koputtelisi ikkunaan ja kysyisi, että tarvitaanko siellä kotona maitoa ja onko siellä kaikki hyvin. Hoitotyötä tehkööt hoitajat myös jatkossa.

13.07 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Maaseudulla kun asuttiin, meillä oli aikanaan sanonta, että asuimme niin syrjässä, että aikamerkkikin tuli postissa. Mutta siihen aikaan se toki tarkoitti, että tuo aikamerkki tuli sentään seuraavana päivänä postin kautta. Tänä päivänä posti ei tule edes joka päivä. Se tulee yhä harvemmin — ja vähän useammin miten sattuu.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2019 vp

Tässä on kyse siis hyvin teknisestä asiasta, niin kuin edustajakollega Essayah tuossa edellä totesi, mutta kollegani, edustaja Zyskowicz nosti esille sen, miten Postissa on palkittu sen korkeinta johtoa. Itse asiassa omasta mielestäni isoin ongelma näissä palkitsemisissa on tietysti ollut niiden yltäkylläisyys, niin kuin edustaja Zyskowicz esille toi, mutta myös se, että johtoa palkittiin tilanteessa, jossa itse yhtiön ongelmat ovat ratkomatta. Eli johtoa palkittiin, ja yhtiö meni entistä huonompaan kuntoon, ja postinjakaja ei onnistunut. Ja samaan aikaan itse asiassa työntekijöiden palkkojen leikkauksista on puhuttu ja nostettu niitä esille. Pidän myös huolestuttavana sitä, että esimerkiksi verottaja ei enää käytä Postia vaan jakaa postinsa muuta kautta.

Kun tuossa hetki sitten vielä omistajaohjausministeri Paatero oli täällä täysistunnossa paikalla, niin ajattelin, että olisin häneltä mielelläni kuullut, miten hän on ratkomassa näitä Postin perustavaa laatua olevia ongelmia, joihin edustaja Zyskowicz edellä puuttui, sillä itse en usko siihen pääministeri Antti Rinteen ajatukseen, että postinjakajat ryhtyisivät kurkkimaan ikkunoista, niin kuin tässä edellä tuotiin, ja kyselemään, onko kaikki hyvin. Kyllähän joku kai sanoi, että eikö siinä samalla menisi jo siviilitiedustelukin postinjakajien toimesta. Eli annetaan Postin keskittyä Postin työhön. Ehkä, jos halutaan pohtia, mitä muuta siinä voisi olla, niin se voisi pitää mielestäni sisällä pakettien ja kirjeiden ja lehtien jakamisen yhtenä jakeluna esimerkiksi kerran vuorokaudessa. Tai sitten lisätyönä, jos halutaan sentyyppisiä, en itse ole nähnyt kovin luontevaksi sitä ruohonleikkuutakaan, mutta esimerkiksi ruoka- tai kauppakassipalveluiden tai tämäntyyppisen jakelupalvelun yhdistäminen tähän voisi olla huomattavasti järkevämpää ja lähempänä postinjakajien ammattia.

Itse toivoisin, että ministeri Paatero jossain vaiheessa avaisi sitä, millä tavalla Rinteen hallitus on ratkomassa postinjakelun ongelmat, että me maaseudullakin saamme jatkossa kirjeet, lehdet ja muun postin edes kerran viikossa, mielellään jokaisena arkipäivänä.

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Toivon, että edustajat nyt pitäytyvät tässä itse mietinnön sisällössä, joka koskee rajat ylittäviä pakettipalveluita koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen ja niin edespäin asiasisältöä. Tämän lain lähetekeskustelussa käytiin jo hyvin laaja postikeskustelu, ja toivon, että nyt keskitytään tähän postilakiin ja sen sisältöön.

13.11 Leena Meri ps: Arvoisa puhemies! Joudun kyllä tuottamaan pienen pettymyksen. Vaikka pyysitte kohteliaasti, kyllä nyt täytyy tätäkin voida hieman kommentoida, ja tämä liittyy kyllä hyvin vahvasti Postiin. [Naurua]

Tuossa kerrottiin — esimerkiksi edustaja Heinonen esitti sen ajatuksen — että muita peruspalveluita voitaisiin tuottaa siinä ohessa, kaikki jakelut. Itse mietin, että ainakin nykyisillä toimitusajoilla saattaa olla niin, että se maito olisi jo hapantunut matkalla. [Naurua]

Mutta tämä ei ole postinjakajien vika — tämä täytyy nyt muistaa, ettei syyllistetä vääriä tahoja — eli tämä ei ole henkilökunnan vika. [Maria Guzenina: Ei olekaan!] Siellä on hyvin vähän henkilökuntaa. Itse joskus näenkin heitä, kun autolla tulevat jakamaan postia ja ovat kovin kiireisen oloisia — ennen tosiaan kulkivat pyörällä ja ehtivät hieman rupertella.

Kuten edustaja Zyskowicz sanoi, toimitusjohtaja saa 82 000 euroa palkkaa kuukaudessa. Postinjakajan keskipalkka on, miettikää, 2 200 euroa. Toimitusjohtaja saa kuukaudessa 80 000 euroa enemmän. Kysymys ei ole siitä, että me täällä nyt päivittelisimme tätä asiaa,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2019 vp

vaan kysymyksessä on valtion omistama yhtiö, ja meidät kansanedustajat on valittu tänne, että me voimme tuoda kansan äänen esille. Kyllä meidän täytyisi tähän asiaan puuttua, jotta meillä postilähetykset toimivat ajanmukaisesti.

Voin kertoa esimerkin siitä, kuinka itse tässä nyt kaksi päivää pyydystin pakettia: Kävin neljässä eri osoitteessa. Siinä postiosoituslähetyksessä, joka tuli tekstiviestissä, oli kaksi eri osoitetta. Kävin niissä molemmissa, ja he eivät tienneet, missä se paketti on. No onneksi minulla on auto ja olen terve ja minulla on varaa liikkuu. Mietin siinä — oli äitikin toisella reissulla mukana — ja sanoin äidilleni, että miten joku ikäihminen tässä minun tilanteesani toimii. Neljänneenä paikasta minä sen paketin löysin. Miten hän olisi toiminut, kun ei näe kunnolla? Löysin sieltä seinästä puhelinnumeron. Että kyllähän meidän täytyy jotain tehdä. Tämä on peruspalvelu, postista joudutaan tilaamaan monenlaisia asioita.

Tuosta rajat ylittävistä sanon kuitenkin sen, että esimerkiksi tulliposti on tärkeä asia siinä mielessä, että rajat ylittävissä liikenteessä meillä monenlaista tavaraa liikkuu, kuten laittomia tuotteita. Yksi asia, mikä meillä on nykyisin ongelmana, on kansainvälinen huumausainerikollisuus, ja tullipostissa tehdään valtavan hyvää työtä.

13.14 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Täytyy kiittää edustaja Meriä — hyvinhän pysyi paketti koossa. Eli olen samoilla linjoilla edustaja Meren kanssa siitä, että ei tämä ole yksinomaan vain Postin asia. Meidän lisääntynyt nettikauppa tarkoittaa sitä, että meillä on aivan massiivinen pakettien räjähdysmäinen lisääntyminen. Ja toivoisinkin, että kun omistajaohjausministeri Paatero näitä asioita käsittelee, niin hän rupeaa keskustelemaan kontra tullin kanssa myös siitä, kuinka saamme ensinnäkin valvonnan tähän pakettiliikenteeseen, kuinka siitä tehdään sujuvaa postin kautta niin, että ne paketit tosiaan löytävät ikäihmisen siellä, missä ikäihminen asuu, eikä tarvitse sitä neljän paikan ajomatka-reissua tehdä, niin kuin edustaja Meri tuossa kuvasi.

On kuitenkin oleellista, että ainakin nyt näitten reaktioiden mukaan Posti on taas jälleen lisäämässä henkilöstöään. Aina välillä on yrittä ja irtisanotaan, minkä johdosta sitten nopeasti jo reagoidaan, niin kuin pari vuotta sitten, kun lisättiin yhtäkkiä taas lisää. Olisi todella tärkeää, että Postin organisaatiossa ja nimenomaan johdossa huomioitaisiin se, että tehdyn päätöksen seuraamukset ovat joko kansalaisille mieliksi taikka eivät, ja nyt ollaan menty vuositolkulla niin, että Posti ei ole pystynyt tyydyttämään kansalaisten mielipiteitä. Toki ei pidä sekoittaa sitä, että meillä on jakeluyhtiöitä, joidenka vääriin osoitteisiin toimittamista kirjeistä liian usein syyllistetään Postia ja sanotaan, että se on Postin vika. On kaksi eri asiaa, kun on jakeluyhtiöitten käyttämä massiivinen organisaatio, joka ei osaa jakaa niin tehokkaasti ja oikein, oikeilla osoitteilla, kuin Posti.

Me puhumme palkoista täällä, ja varmasti tässä kohtaa voi jokainen hieman katsoa, ovatko palkat silloin kohdillaan, jos valtionyrityksessä henkilöstö tienaa murto-osia ja johon kuorii niin sanotusti kermat päältä. Mutta on pakko myös edustaja Heinosen näkemystä siinä mielessä avartaa ja olla samaa mieltä, että kyllä meillä on toimia, joita voidaan yhteiskunnan voimavaroin auttaa, vanhuspalveluiden osalta juuri nämä heidän asumistaan tukevat toimet, joita voisi olla vaikkapa ruokalahetysten toimittaminen. Voisimme ajatella, että pienissä asumislähiöissä myös olisi postitoimisto, jos meillä olisi siellä postissa riittävästi toimenpiteitä, joita me voimme tuottaa. Silloin tämä palvelusektori voisi pienillä paikkakunnilla pysyä koossa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2019 vp

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Muistutan vielä asian aiheesta.

13.17 Ari Torniainen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä postilain muutos on varsin pieni ja koskee nimenomaan rajat ylittävää pakettijakelua, ja haluan todeta, että tämä valiokunnan mietintö on yksimielinen ja siitä asiasta olemme samaa mieltä.

Mutta tämä keskustelu on hieman laajentunut. En halua ottaa kantaa Postin johdon palkkioihin ja palkitsemisiin, jotka ovat aivan kohtuuttomia olleet — haluan sen vain todeta. [Naurua]

Mitä sitten tehdään Postille? Varmaan me palaamme tässä salissa vielä useamman kerran tähän kysymykseen, ja se on aiheellinen kysymys, miten Posti selviää tulevaisuudessa niistä velvoitteista, mitä Postille on. Silloin ne pitää jakaa oikeastaan kahteen osaan: omistajaohjaukseen, mitä tulee Posti Oy:hyn — se kuuluu omistajaohjausministeri Paaterolle — ja sitten postinjakeluun, mikä on taas yleispalveluvelvoitetta ja kuuluu ministeri Marinin alaisuuteen. Haluan todeta sen, että tähän on tavallaan otettu jo hallitusneuvotteluisakin kantaa. Hallitusohjelmassa on muun muassa, että ”postilakia ja sen toteutumista tarkastetaan säilyttäen yleispalveluvelvoite” ja että ”selvitetään kokonaisvaltaisesti vaihtoehtoja postin ja sanomalehtien jakelun turvaamiseksi koko maassa moniäänisen tiedonvälityksen varmistamiseksi”. Nämä ovat hyviä lähtökohtia, ja itse toivon, että ministerit ja ministeriöt lähtevät valmistelemaan tämän pohjalta nyt sitten asioita eteenpäin, siten että ihmiset saavat ajallaan postinsa, niin sanomalehdet, jotka kuuluvat heille, kuin etenkin sen, mikä kuuluu yleispalveluvelvoitteeseen ja nimenomaan postimerkilliset kirjeet, joita ihmiset odottavat. Itse sanon vielä lopuksi sen, että Posti on sellainen asia, johon varmasti palaamme vielä monta kertaa tässä keskustelussa.

13.19 Arto Satonen kok: Arvoisa puhemies! Tästä on hyvä jatkaa, mihinkä edustaja Torniainen päätti. Asia on todellakin hyvin moniselitteinen, ei ehkä tämä juuri nyt käsittelyssä oleva mietintö, mutta kaikkinsa tämä kysymys on kyllä todella haasteellinen.

Sehän on ihan totta, että kun tämä rajat ylittävä liikenne koko ajan kasvaa, niin myös tavaralähetysten volyymi kasvaa ja sitä kautta siinä on kyllä liiketoimintaa olemassa. Mutta kun itsellenikin oli mahdollisuus käydä tutustumassa Pirkkalassa uuteen DHL:n toimipisteeseen, niin ymmärsin kyllä, että se on myös aika tehokasta toimintaa, miten siellä tänä päivänä toimitaan. Siinä kilpailussa ei ihan helppo ole kyllä pärjätä niitä kansainvälisiä toimijoita vastaan, jotka globaalisti kykenevät hyvin tehokkaasti mistä tahansa paikasta mihin tahansa paikkaan lähettämään lähetyksiä. Samaan aikaan Postin pitäisi tietysti kyetä sitten vastaamaan myös näihin kansalaisten toiveisiin, joita tässä on jo käyty läpi. Varmasti tämä asia täytyy jotenkin yleispalveluvelvoitteen kautta kyetä hoitamaan, että postin kulku muuttuu nykyistä säännöllisemmäksi. Mutta on myös selvää, että näitten asioiden yhdistäminen on vaikeaa.

Senkin ymmärrän, että silloinkin on vaikeaa toimia, jos työehtosopimukset ovat erilaiset samalla toimialalla, ja sillä on suoraa vaikutusta siihen, miten kilpailutilanteessa pärjätään. Eli ymmärrän kyllä sen, että Postinkin on tehtävä vaikeita ratkaisuja ja tämän yhtälön ratkaiseminen ei ole helppoa, ei Postin hallitukselle eikä toimivalle johdolle eikä myöskään poliittisille päättäjille.

Sanon kuitenkin lopuksi sen, että jos odotetaan, että muut tulevat vastaan, ja haetaan sellaisia malleja, joissa kustannuksia säästetään, niin kyllä silloin johdon pitää itse näyttää en-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2019 vp

sin esimerkkiä. Muuten siitä asiasta ei tule yhtään mitään. Se tässä asiassa on täysin unohdettu.

13.21 Mari Rantanen ps: Arvoisa puhemies! Kusti polkee, mutta posti ei kulje enää samalla tavalla kuin aikaisemmin. On melko hupaisaa, kun joitakin vuosia sitten Posti, silloinen Itella, muutti nimensä takaisin Postiksi, kun Itella ei kuvannut tätä heidän toimialaansa, vaan se oli postin toimiala, ja nyt välillä tuntuu, kun kuuntelee keskustelua, että se ei olekaan se postin toimiala, mikä heitä kuvaa parhaiten.

En mene tässä sen enempää työntekijöiden asemaan ja johdon palkkioihin, joskin niistä riittäisi pitkästi puhuttavaa, kun suuri kysymys on se, miten suhteutuu Postin yleispalveluvelvoite kilpailuihin markkinoihin. Posti on kilpailija markkinoilla, joilla muilla ei ole yleispalveluvelvoitetta, ja se on itse asiassa ongelma. Minun ymmärtääkseni tämänkin muutos meidän Postissa on lähtenyt tästä salista, joten katseet kääntyvät kyllä myöskin tänne tämän asian osalta. Tämä ei ole Postin vika, vaan nimenomaan eduskunta nämä lait säätää. Puhumme kuitenkin valtionyhtiöstä.

Toivon kuitenkin, että Postia ei tässä hankalassa tilanteessa, jossa heidän pitää niin hoitaa kirjeet kotiin kuin kilpailla pakettimarkkinoilla, työnnetä vanhuspalveluihin, koska sinne he, logistiikan asiantuntijat, eivät kuulu, vaan nimenomaan koulutetut hoitajat.

13.22 Antti Lindtman sd: Arvoisa puhemies! Tämä mietintö on kannatettava. On tärkeätä, että rajat ylittävät paketit kulkevat tiettyjen samojen sääntöjen ja sapluunoiden mukaan, ja luotettavuus on siinä ykkönen ja koko EU:n alueella yhteiset sapluunat.

Arvoisa puhemies! Keskustelussa edustaja Zyskowicz kiinnitti huomiota Postin johdon suuriin palkkioihin ja edustaja Heinonen kiinnitti huomiota siihen, että jotkut toimijat ovat voittaneet kilpailussa markkinaosuuksia Postilta, ja viittasi esimerkiksi verottajaan. Näihin kahteen asiaan haluaisin tuoda seuraavan näkökulman.

Ensinnäkin, edustaja Zyskowicz, on selvää, kuten te totesitte, että näistä palkkioista päätökset on tehnyt Postin hallitus, mutta, arvoisa puhemies, se mikä mahdollisti nämä päätökset, oli vuonna 2016 — kokoomuksen ollessa hallituksessa eli myöskin teidän hyväksymänne — omistajapoliittinen periaatepäätös, jossa Posti siirrettiin pörssiyhtiöihin verrattaviin yhtiöihin omistajaohjauksen kategoriassa. Tämän jälkeen pelkästään peruspalkka nousi, bonuksista puhumattakaan. Eli kyllä omistajalla, vuonna 2016 tehdyllä päätöksellä, oli vaikutus siihen, mikä Postin toimitusjohtajan palkka on, joka on varmasti meidän kaikkien mielestä liian suuri. Siinä taustalla oli edellisen hallituksen tekemä omistajapoliittinen linjaus ja tämä Postin siirto.

Sitten edustaja Heinosen huoli siitä, että Posti menettää kannattavia osia liiketoiminnastaan ja joutuu itse kantamaan sitten yleispalveluvelvoitteen mukaiset kannattamattomat osuudet: On totta, että tämä järjestelmä heikentää Postin mahdollisuutta vastata tähän isoon muutokseen ja murrokseen, mutta, arvoisa puhemies, edustaja Heinonen, tässä taustalla on teidän viime vaalikaudella hyväksymänne laki siitä, että Postin kilpailua avattiin nimenomaan tällä tavalla, ja monille osille ei, edustaja Heinonen, tullut edes tarjouksia, koska ne olivat kannattamattomia. Siitä huolimatta Posti joutuu ne hoitamaan.

Nämä kaksi asiaa on hyvä huomioida, ja kyllä, se tilanne, jossa nyt tätä yritetään ratkoa, ei ole helpoin mahdollinen, eivätkä nämä jotkut aikaisemmin tehdyt päätökset sitä helpota.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2019 vp

Mutta katsotaan eteenpäin. Uskon, että ministeri Paatero antaa [Puhemies: Aika!] tässä jossain vaiheessa katsauksen siitä, missä Postin uudistaminen menee.

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Täällä on kaksi puheenvuoroa vielä tähän. Meillä loppuu puolelta istunto, ja täällä on muitakin asioita vielä käsiteltävänä. Otan nämä kaksi puheenvuoroa, ja sitten me keskeytämme tai päätämme tämän.

13.26 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Ihan hyvä, että täällä tämä Postin asema on jälleen käsiteltyssä, ja yhdyn niihin arvioihin, että toimintaympäristö on jo vuosia ollut myllerryksessä. Se on suuressa muutoksessa, ja haasteet ovat kertakaikkisen isot. Täällä ihan hyvin peräänkuulutettiin sitä, että jollain tavalla meidän on myös yhteisesti pohdittava sitä, miten tulevaisuudessa turvaamme sen, että kansalainen saa asianmukaisesti oman postinsa ja että myös toisaalta tämä sanomalehtien jakeluasia saadaan asianmukaisesti järjestyseen.

Kaiken kaikkiaan, puhemies, alun perin pyysin tämän puheenvuoron siksi, että kokoomus täällä niin kovasti peräänkuulutti ministeri Paateroa tänne tai ihmetteli, että ei ole salissa juuri nyt. Uskoisin kyllä, että Paatero varmasti jatkossa tulee asioita lisääkin avaamaan. Minä haluaisin puolestani sanoa, että minä olin hyvin tyytyväinen ministerin toimintaan siinä, kun ihan oikein tuli tämä iso keskustelu siitä, että Postin työntekijöillä, henkilöstöllä, oli ihan mahdollon tilanne edessään: mittavia leikkausesityksiä palkkoihin näiden työsuhde-etuuksien tai sopimusten vaihtojen nimissä. Minusta se oli kohtuuton tilanne. Ei ollut ollenkaan ihme, että siellä suuri huoli oli, ja kyllä oma myötätuntoni täysin on Postin henkilöstön puolella ihan ehdottomasti. Mielestäni oli hyvä, että Paatero puuttui silloin ministerinä tähän asiaan. Se oli ainoa oikea tapa, ainoa oikea mahdollisuus tuossa tilanteessa tehdä.

Kaiken kaikkiaan, puhemies, uskoisin ja luotan siihen, että ministeri Paatero ja hallitus tulevat varmasti näitä asioita vielä isosti käsittelemään ja että omistajapoliittiseen ohjaukseen on mielestäni tarkoitus tehdä muutosta tältä viime kaudenkin kokoomuksen kohtuullisen löysältä linjalta. [Ben Zyskowiezin välihuuto] Haluan kiittää myös edustaja Lindtmania siitä, että hän aika hyvin, rauhallisesti ja asiallisesti avasi taustaa myös tälle kritiikille, minkä kuulumme kokoomustahoilta — että kyllä siellä taitavat olla kokoomuksen omat päätökset myös osaltaan vaikuttamassa näihin.

13.28 Juha Mäenpää ps: Arvoisa rouva puhemies! Tästä rajat ylittävästä postiliikenteestä haluaisin kertoa lyhyen esimerkin: Kun tarvitsin omaan autooni semmoisen osan, joka maksaa Suomessa varaosaliikkeessä noin 2 euroa, niin ajattelin sitten, että minäpä katson, onko niitä Kiinassa. Kiinasta niitä sai sata kappaletta sillä 2 eurolla, ja minä tästä innostuneena tilasin kaikkia muitakin erilaisia 2 euron paketteja noin 20, ja ne 40 euron ostokset tulivat paketeittain eri päivinä minulle kotiin. Jos nyt 2 euron osan hinnalla niitä saa Kiinasta sata ja ne vielä Posti kantaa samalla rahalla meidän omaan postilaatikkoon — niitä tuli sitten parin kolmen viikon ajan — niin kyllähän jotakin tälle pitää tehdä. Tämä rajat ylittävä Posti ei kyllä niin kuin kovin hyvää... [Juho Eerola: Jotain rajaa!] — Jotain rajaa tähänkin pitää saada.

Haluaisin kommentoida tuota, kun tämä keskustelu laajeni, että itse näkisin, että posti on minun mielestäni valtiollista toimintaa, ja mielestäni on aika kummallista, että nyt puhutaan palkkojen alentamisesta. Postialan ammattiunionin sivuilta lainaamastani tekstistä voi

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2019 vp

päätellä, että Posti on maksanut Suomen valtiolle osinkoja 140 miljoonaa euroa viimeisen neljän vuoden aikana. Meidän pitää itse mahdollistaa se, että posti toimii ikään kuin valtiollisena toimenä täällä edelleenkin. Pidän hämmästyttävänä esimerkiksi sitä, että passit haetaan nykyään R-kioskilta. [Jari Myllykoski: Jes!] Tämä toiminta pitää turvata. Pidetään se tällaiseksi valtionyhtiönä, eikä ajeta sitä semmoisen kilpailun alle.

Ja jotakin pyörii mielessä vielä... Postin logistiikkaosasto on lähtenyt mielestäni epäterveelliseen kilpailuun yksityisen kuljetusyrityksen kanssa, ja sitä hämmästelen ja ihmettelen. Pidän todennäköisenä jopa sitä, että näitä logistiikka-alan kuljetusten tuloksia on parannettu hiukan kirjepostin kustannuksella. — Ei muuta. Kiitoksia.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 6/2019 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.